

Άρθρο 20

«Αμοιβή και παρακράτηση εισφορών περιστασιακά απασχολουμένων»

1. Στις ρυθμίσεις του Κεφαλαίου αυτού υπάγονται υποχρεωτικά:

Α. Το κατ οίκον του εργοδότη απασχολούμενο προσωπικό που παρέχει εξαρτημένη εργασία ή υπηρεσίες, φροντίδας αμειβόμενο με την ώρα ή την ημέρα, σε τακτά ή μη χρονικά διαστήματα είτε προς έναν είτε προς περισσότερους του ενός εργοδότες, για την ίδια μισθολογική περίοδο, που καλύπτεται από την ασφάλιση του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ. Ενδεικτικά υπάγονται οι εξής εργασίες ή υπηρεσίες:

α. οι υπηρεσίες οικογενειακής βοηθητικής φροντίδας (ενδεικτικά: οικιακοί βοηθοί για οικιακή καθαριότητα και γενικό νοικοκυριό, οδηγού),

β. οι κηπουρικές εργασίες,

γ. η φύλαξη και μεταφορά παιδιών, νηπίων και βρεφών,

δ. η υποστήριξη με την παροχή κάθε μορφής βοήθειας και φροντίδας σε ηλικιωμένα άτομα και σε άτομα με ειδικές ανάγκες, συμπεριλαμβανομένης και της διευκόλυνσης των ατόμων αυτών για συμμετοχή τους σε πολιτιστικές, θρησκευτικές, ψυχαγωγικές και κοινωνικές δραστηριότητες,

ε. οι υπηρεσίες που παρέχονται σε προγράμματα αποκατάστασης ατόμων σε ιδρύματα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ή σε Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης Ατόμων με Αναπηρία, που χαρακτηρίζονται από νοητική στέρηση (ΣΥΔ),

στ. η περιποίηση ή νοσηλευτική φροντίδα αρρώστων ή κατάκοιτων ατόμων και η βοήθεια σε άτομα με προβλήματα κινητικότητας (φυσικοθεραπεία, κινησιοθεραπεία, συνοδεία εκτός οικίας),

ζ. οι μεμονωμένες μικροεπισκευαστικές εργασίες που δεν συνιστούν οικοδομικές εργασίες,

η. η παράδοση ιδιαίτερων μαθημάτων,

θ. οι αισθητικές φροντίδες (κομμωτική, περιποίηση προσώπου και σώματος).

Β. Προσωπικό που παρέχει υπηρεσίες καθαρισμού και κηπουρικής κοινοχρήστων χώρων πολυκατοικιών, αμειβόμενο με την ώρα ή την ημέρα, σε τακτά ή μη χρονικά διαστήματα, είτε προς έναν είτε προς περισσότερους του ενός εργοδότες, για την ίδια μισθολογική περίοδο, που καλύπτεται από την ασφάλιση του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, μη παρέχον την υπηρεσία αυτή ως υπαλληλικό προσωπικό εταιρείας ή ως μέλος εταιρείας.

*****ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ:** Σύμφωνα με το άρθρο 81 του Ν. 4144/2013 (ΦΕΚ Α΄ 88/18.4.2013) ισχύουν τα ακόλουθα:

"Τα πρόσωπα της παρ. 1 περίπτωση β του άρθρου 20 του ν. 3863/2010 (Α 115) που ήταν εγγεγραμμένα το έτος 2011 στα μητρώα ασφαλισμένων του κλάδου κύριας ασφάλισης αγροτών τα οποία δεν έχουν πραγματοποιήσει το έτος 2012 καμία ημέρα εργασίας βάσει αμοιβής με εργόσημο ασφαλίζονται για ολόκληρο το έτος 2012 με επιπλέον καταβολή ποσοστού 50% επί του ποσού της εισφοράς που αντιστοιχεί στην ασφαλιστική κατηγορία στην οποία έχουν ενταχθεί για το έτος 2012."

N.3863/2010, άρθρα 20 & 22, όπως ισχύουν σήμερα (07/11/2014)
ΤΑΔ Ν. Ημαθίας - Γ. Κ. Ματσαρίδης

Γ. Οι απασχολούμενοι ως εργάτες γης σε εργασίες καλυπτόμενες από την ασφάλιση του ΟΓΑ κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 27 του ν. 2639/1998 (Α 205).

Δ. αα) Οι διανομείς διαφημιστικών εντύπων με το σύστημα της διανομής με ή χωρίς διεύθυνση αποδέκτη,

ββ) οι απασχολούμενοι στην προώθηση προϊόντων προσώπου και σώματος για λογαριασμό μίας ή περισσοτέρων επιχειρήσεων κατ' οίκον ή σε άλλο χώρο,

γγ) οι απασχολούμενοι στην προώθηση καταναλωτικών προϊόντων σε πολυκαταστήματα, καταστήματα τροφίμων και υπεραγορές (super market).

«δδ) Το απασχολούμενο προσωπικό από Π.Α.Ε., Κ.Α.Ε. και λοιπά νομικά πρόσωπα επαγγελματικού και ερασιτεχνικού αθλητισμού κερδοσκοπικά ή μη, αποκλειστικά και μόνο κατά τη διεξαγωγή αθλητικών αγώνων στα γήπεδα παντός είδους αθλητικών αγώνων, αμειβόμενο με την ώρα, την ημέρα, σε τακτά ή μη χρονικά διαστήματα.»

***Η υποπερ.δδ` προστέθηκε με το άρθρο 6 του Ν.4225/2014 (ΦΕΚ Α` 2/07/01/2014)

2. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και ύστερα από γνωμοδότηση του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφάλισης, επιλύεται κάθε ζήτημα περί υπαγωγής ή εξαιρέσης συγκεκριμένης μορφής απασχόλησης ή παροχής υπηρεσιών στις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

3. Η καταβολή της αμοιβής των ανωτέρω προσώπων από κάθε νομικό πρόσωπο που πληροί τις προϋποθέσεις ή φυσικό πρόσωπο που δέχεται ή χρησιμοποιεί τις εργασίες ή τις υπηρεσίες τους, καθώς και των εισφορών (εργοδότη και εργαζόμενου) που αναλογούν και η απόδοση τους υπέρ του οικείου φορέα κοινωνικής ασφάλισης (ΦΚΑ), γίνεται με τους παρακάτω τρόπους:

α. Με την έκδοση ειδικού εργοσήμου υπό τύπο επιταγής.

β. Μέσω λογαριασμών που τηρούν ο εργοδότης και ο εργαζόμενος σε παρόχους υπηρεσιών πληρωμών.

γ. Με κατάθεση και είσπραξη μετρητών σε πάροχο υπηρεσιών πληρωμών.

δ. Με ειδικού τύπου έμβασμα κατά την έννοια των άρθρων 1 και 4 παρ. 3 του ν. 3862/2010 (Α 113).

Το ειδικό εργόσημο δύναται να διατίθεται στον εργοδότη με καταβολή του αντίστοιχου ποσού, από τα κατά τόπους υποκαταστήματα των ΦΚΑ, από τις συνεργαζόμενες με τους φορείς τράπεζες και τα υποκαταστήματα τους, από τα Ελληνικά Ταχυδρομεία, από τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών και από οποιονδήποτε άλλο φορέα ή δίκτυο έπειτα από απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας. Στο τέλος κάθε έτους ο ΦΚΑ εκδίδει ετήσια συγκεντρωτική κατάσταση σε εργοδότη και εργαζόμενο.

4. Η διαδικασία που τηρείται για την καταβολή και την είσπραξη της αμοιβής των ανωτέρω προσώπων, καθώς και για την παρακράτηση και απόδοση των εισφορών στους οικείους ΦΚΑ, ο τύπος και τα αναγραφόμενα στο εργόσημο στοιχεία, το ποσό των εισφορών που αναλογούν στην αμοιβή, την είσπραξη και απόδοση τους στους οικείους ΦΚΑ, ο τύπος και τα τεχνικά χαρακτηριστικά διασφάλισης της γνησιότητας του εργοσήμου, καθώς και οι προϋποθέσεις της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια ή στοιχείο για την

εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Κεφαλαίου, καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, ύστερα από γνώμη των κατά περίπτωση αρμόδιων Διοικητικών Συμβουλίων των φορέων.

Μέχρι την έκδοση της ανωτέρω απόφασης, εξακολουθεί να ισχύει η αριθμ. 14913/343/Φ10034/1.7.2011 (Β 1586) υπουργική απόφαση".

*** Το άρθρο 20, όπως είχε τροποποιηθεί με την παρ. 8Α άρθρου 76 Ν.3996/2011, ΦΕΚ Α 170, αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 20 Ν.4144/2013, ΦΕΚ Α 88/18.4.2013.

Άρθρο 22

Ασφάλιση στον ΟΓΑ

1. Τα πρόσωπα της παραγράφου 1 περίπτωση β' του άρθρου 20 του παρόντος νόμου υπάγονται στην ασφάλιση του ΟΓΑ ανεξαρτήτως των ημερών εργασίας τους ανά έτος.

2. Οι παρακρατούμενες εισφορές ορίζονται σε ποσοστό 10% επί της αξίας των καταβαλλομένων αμοιβών και καλύπτουν τη σύνταξη, την ασθένεια και τον Λογαριασμό Αγροτικής Εστίας (ΛΑΕ). Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και ύστερα από εισήγηση του Δ.Σ. του ΟΓΑ, το ποσοστό αυτό μπορεί να αυξομειώνεται προσαρμοζόμενο στις εκάστοτε κοινωνικοασφαλιστικές συνθήκες. Με απόφαση του Δ.Σ. του ΟΓΑ γίνεται επιμερισμός του ποσοστού αυτού ανά κλάδο ασφάλισης.

3. Οι ημέρες εργασίας των προσώπων της παραγράφου 1 περίπτωση β' του άρθρου 20 του παρόντος νόμου, υπολογίζονται ανά έτος με βάση τις αμοιβές τους και προκύπτουν από τη διαίρεση του συνόλου των καταβληθεισών εντός του έτους αμοιβών δια του ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη της 31ης Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους σύμφωνα με την Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. θεωρούνται δε ως πραγματοποιηθείσες κατά το μήνα εξόφλησης των εργοσήμων. Προκειμένου τα πρόσωπα αυτά να τύχουν των παροχών ασθένειας και ΛΑΕ του ΟΓΑ, θα πρέπει να έχουν πραγματοποιήσει 150 τουλάχιστον ημέρες εργασίας το τρέχον ημερολογιακό έτος ή το προηγούμενο δωδεκάμηνο.

4. Ημέρες εργασίας άνω των 300 κατά έτος, που έχουν υπολογιστεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρούσα διάταξη, δεν λαμβάνονται υπόψη και δεν μεταφέρονται σε άλλο έτος.

5. Τα ανωτέρω πρόσωπα που έχουν πραγματοποιήσει 150 ημέρες εργασίας και άνω κατ' έτος, ασφαλιζονται στον ΟΓΑ για ολόκληρο το έτος. Για τους εργαζόμενους που έχουν πραγματοποιήσει ημέρες εργασίας λιγότερες των 150 κατ' έτος, ο χρόνος ασφάλισης υπολογίζεται σε μήνες, όπως αυτοί προκύπτουν από τη διαίρεση του συνόλου των ημερών εργασίας δια του 25. Υπόλοιπο ημερών εργασίας άνω των 12, ανά έτος, λογίζεται ως μήνας. Τα πρόσωπα αυτά κατατάσσονται για κάθε έτος απασχόλησης τους στην μεγαλύτερη δυνατή ασφαλιστική κατηγορία της παραγράφου ι' του άρθρου 4 του ν. 2458/1997 (ΦΕΚ 15 Α'), της οποίας οι αναλογούσες εισφορές καλύπτονται από το σύνολο των καταβληθεισών εντός του έτους εισφορών.

6. Οι διατάξεις του άρθρου 34 του ν. 1140/1981 (ΦΕΚ 68 Α') δεν έχουν εφαρμογή στην περίπτωση των προσώπων της παραγράφου ι' περίπτωση β' του άρθρου 20 του παρόντος νόμου.

«6Α. Οι ασφαλιστικές εισφορές για τους μήνες ασφάλισης κάθε έτους, όπως αυτοί υπολογίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 5 υπολογίζονται με βάση τα ποσά ασφαλιστικών εισφορών που ισχύουν κατά το έτος αυτό, ανάλογα με την ασφαλιστική κατηγορία του απασχολούμενου και εξοφλούνται από τα ποσά που έχουν παρακρατηθεί εντός του έτους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 20 και την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, από τις αμοιβές του απασχολούμενου. Στην περίπτωση των απασχολούμενων που ασφαλιζονται στον ΟΓΑ για ολόκληρο το έτος και εφόσον τα παρακρατούμενα εντός του έτους ποσά δεν επαρκούν για την εξόφληση των ασφαλιστικών εισφορών ολόκληρου του έτους, οι υπόλοιπες οφειλόμενες για το έτος αυτό εισφορές καταβάλλονται υποχρεωτικά, σύμφωνα με τα οριζόμενα από τις σχετικές διατάξεις των άρθρων 12 και 14 του π.δ. 78/1998 (Α` 72). Στην περίπτωση των απασχολούμενων με χρόνο ασφάλισης κάτω των έξι (6) μηνών ετησίως, εάν τα παρακρατούμενα εντός εκάστου έτους ποσά δεν επαρκούν για την εξόφληση των ασφαλιστικών εισφορών των μηνών ασφάλισης του έτους, όπως αυτοί έχουν υπολογιστεί σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 5, ισχυροί μήνες ασφάλισης θεωρούνται μόνο οι μήνες οι οποίοι έχουν εξοφληθεί κατά τα ανωτέρω, μη αναζητούμενων από τον ΟΓΑ των εισφορών για τους υπόλοιπους μη εξοφλημένους μήνες του έτους. Οι εισφορές αυτές δύναται να εξοφληθούν, σύμφωνα με τα ισχύοντα κατά το χρόνο καταβολής ποσά εισφορών, μόνο κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου, η οποία πρέπει να υποβληθεί πριν από την επέλευση ασφαλιστικού κινδύνου. Ποσά εισφορών που έχουν παρακρατηθεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 20 και την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου δεν επιστρέφονται σε καμία περίπτωση. Πλεονάζουσες ανά έτος παρακρατηθείσες εισφορές δεν μεταφέρονται σε άλλο έτος, ούτε συμψηφίζονται με οφειλόμενες εισφορές ή άλλες οφειλές του απασχολούμενου στον ΟΓΑ, με εξαίρεση τις περιπτώσεις που ο απασχολούμενος της παραγράφου 1 περίπτωση β` του άρθρου 20 είναι κατά το ίδιο έτος ασφαλισμένος του Κλάδου Κύριας Ασφάλισης Αγροτών ως αυτοτελώς απασχολούμενος σε άλλες ασφαλιζόμενες στον ΟΓΑ εργασίες. Στις περιπτώσεις αυτές, οι παρακρατηθείσες με εργόσημο εισφορές συμψηφίζονται με τις ασφαλιστικές εισφορές του ασφαλισμένου για το ίδιο έτος. Πλεονάζουσες για το έτος αυτό εισφορές δεν επιστρέφονται, αλλά ο ασφαλισμένος κατατάσσεται σε μεγαλύτερη ασφαλιστική κατηγορία, ανάλογα με το σύνολο των εισφορών που έχουν καταβληθεί.»

*** Η παράγραφος 6Α προστέθηκε με την παράγραφο 8B άρθρου 76 Ν.3996/2011,ΦΕΚ Α 170/5.8.2011.

7. Η έναρξη πληρωμής των ανωτέρω προσώπων με εργόσημο, καθώς και κάθε ζήτημα ή αναγκαία λεπτομέρεια που αφορά την ένταξη των ανωτέρω προσώπων στον Κανονισμό του ΟΓΑ, ρυθμίζεται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης ύστερα από γνώμη του ΔΣ. του ΟΓΑ.

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Βλ. άρθρο 70 Ν.4144/2013,ΦΕΚ Α 88/18.4.2013,
σχ. με ασφάλιση των εργατών γης σε μεγαλύτερη ασφαλιστική κατηγορία